

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VII legislatura

Primer període

Sèrie P - Número 2

Dilluns, 15 de desembre de 2003

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. ERNEST BENACH I PASCUAL

Sessió plenària núm. 2, primera reunió

Í N D E X

Expressió

de reconeixença al M. H. Sr. Jordi Pujol i Soley (p. 3)

Debat

del programa i votació d'investidura del diputat I. Sr. Pasqual Maragall i Mira, candidat proposat a la presidència de la Generalitat de Catalunya (tram. 201-00001/07) (p. 3)

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 2.1

La sessió s'obre a dos quarts d'onze del matí i cinc minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major i la lletrada Sra. Casas i Gregorio.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat en funcions, acompanyat del conseller en cap en funcions, la consellera de Justícia i Interior en funcions, els consellers d'Economia i Finances, de Governació i Relacions Institucionals en funcions, la consellera d'Ensenyament en funcions, els consellers de Cultura, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de Treball, Indústria, Comerç i Turisme en funcions, la consellera de Benestar i Família en funcions i els consellers de Medi Ambient i d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació en funcions.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Debat del programa i votació d'investidura del diputat I. Sr. Pasqual Maragall i Mira, candidat proposat a la presidència de la Generalitat de Catalunya (tram. 201-00001/07).

El president

S'obre la sessió.

Expressió de reconeixença al M. H. Sr. Jordi Pujol i Solel

Permetin-me que adreci unes paraules de reconeixement, agraïment i afecte a la persona que, durant més de vint-i-tres anys ininterromputs, ha sigut diputat d'aquest Parlament i ha ostentat la més alta magistratura del nostre país.

El passat dia 5, en el meu primer discurs com a president del Parlament, deia que la política catalana comença una nova etapa en molts aspectes, però sobretot en un de fonamental: la maduresa d'una societat i d'unes institucions que han assumit amb responsabilitat i compromís el relleu d'una generació que ha estat clau en la recuperació de la democràcia i de les nostres institucions d'autogovern.

En aquests moments històrics que estem vivint, crec que és de justícia començar la sessió d'investidura del cent vint-i-setè president de la Generalitat amb un reconeixement especial a la persona de Jordi Pujol, president de Catalunya durant els darrers vint-i-tres anys, i que ha fet del servei al poble català una norma de vida.

President Pujol, en nom propi i, alhora, crec que expresant el sentiment de tota la cambra, moltes gràcies per la vostra dedicació.

(Aplaudiments forts i perllongats.)

Debat del programa i votació d'investidura del diputat I. Sr. Pasqual Maragall i Mira, candidat proposat a la presidència de la Generalitat de Catalunya (tram. 201-00001/07)

Prego a la secretària primera que doni lectura a la Resolució que proposa un candidat a la presidència de la Generalitat.

La secretària primera

«Presidència del Parlament.

»D'acord amb l'article 50 de la Llei 3/1982, del 23 de març, del Parlament, del President i del Consell Executiu de la Generalitat, i consultats els representants dels partits i els grups polítics amb representació parlamentària, proposo a la cambra el diputat il·lustre senyor Pasqual Maragall i Mira com a candidat a la presidència de la Generalitat.

»Palau del Parlament, 11 de desembre de 2003.

»Ernest Benach i Pascual, president del Parlament de Catalunya.»

El president

El candidat proposat, senyor Pasqual Maragall i Mira, té la paraula, sense limitació de temps.

El candidat a la presidència de la Generalitat (Sr. Pasqual Maragall i Mira)

Moltes gràcies, molt honorable senyor president. Enllaçant amb les seves paraules, jo sóc conscient de la immensa dosi de confiança, i quasi diria «de credulitat», que els catalans han manifestat –*hem* manifestat– envers el president Pujol. I ho dic jo, a qui ha tocat el difícil paper de posar límits a la credulitat i però a la confiança –sense massa èxit, per cert.

Ara sóc també conscient –ho toco, ho veig– que el sol fet que aquesta cambra sembli probable que m'atorgui la seva confiança genera, ja ara –almenys de moment–, una alenada d'adhesió popular, no sols per la meua persona, sinó per aquelles persones que representen el que en aquest moment el poble de Catalunya sap que és l'alternativa que governarà.

Aquesta és la màgia de la democràcia, que és una deessa subtil, que canvia passions de lloc, d'allà on toca amb la seva vareta. Però deessa filla –i aquest és el seu avantatge, que és previsible– de dones i homes, nascuda de les urnes humils, de les minúscules i rebregades paperetes de vot de milions de persones sense pretensions. I, per tant, sort mudable, que un dia apareix i fuig l'endemà, per tornar més amiga que mai si els que hem suportat o han suportat per un temps la seva distància, la seva absència, ho han fet amb dignitat. I aquesta ha estat, per mi, la lliçó de Jordi Pujol, potser la més profunda: haver mantingut ferm i dret un primer període enormement convuls i difícil.

Jo sé que l'aura o el carisma de poder anirà perdent virtuts protectores amb el temps; ho sé. És més: que la nova Catalunya, més desinhibida, menys sagrada i menys sacralitzadora, més arran de terra, que nosaltres representem serà menys procliu a l'adoració i a l'himne enfervorit davant els líders del país. No diré: «Tant se val»; però dic: «Ja m'agrada.» No em farà feliç, personalment feliç, ho sé; però serà signe d'un poble despert, serà signe d'un poble despert com avui, d'un poble que s'endinsa en un altre tipus de goig, diferent del de la beatificació dels líders: el goig de la democràcia de debò, de la relativitat de tot, o de quasi tot, perquè la Catalunya civil, crítica i oberta és l'únic absolut, senyor president.

I em presento ara, molt honorable president, senyores diputades i senyors diputats, davant de la cambra per donar compliment a l'encàrrec de presentar la meva candidatura com a president de la Generalitat i, en conseqüència, demanar la seva confiança; demanar la seva confiança per encapçalar un nou govern, d'acord amb el programa que els exposaré tot seguit.

Els ciutadans de Catalunya van decidir, el passat dia 16 de novembre, que no hi hagi un partit, un partit tot sol en aquest nou Parlament, marcant el camí de la Generalitat. I els partits que avalen la meva candidatura han actuat en conseqüència d'aquest fet. Han parlat, han dialogat, han contrastat els programes, s'han reconegut, els uns i els altres.

En aquest temps de passió política, de passió política renovada per l'absència d'un guanyador clar, no ha estat fàcil trobar espais d'acord, però els han trobat, els hem trobat, i estem molt contents d'haver-los trobat, no pas solament perquè satisfan objectius de legítima ambició personal –meus o dels altres líders polítics que m'acompanyen, que els tenim–, sinó, sobretot, perquè responen molt clarament a la voluntat de la ciutadania tal com ha estat expressada.

Si estem contents del nostre pacte és, sobretot, perquè respon amb profunditat al mandat del nostre poble. Catalunya ens va dir: «Poseu-vos d'acord», i ens hem posat d'acord. Catalunya ens va dir: «No vull que cap partit tingui una força decisiva», i ens hem repartit la força. Catalunya ens va dir: «Cediu», i hem cedit. Catalunya va votar a favor d'una entesa, i hem fet l'entesa.

El canvi serà històric, i ho serà perquè no respondrà només a la proposta de canvi que el PSC va fer als electors, ni tampoc a la que proposava Esquerra Republicana de Catalunya, ni encara a la que proposava Iniciativa per Catalunya Verds i Esquerra Unida i Alternativa. El canvi serà la suma de totes tres propostes, una suma respectuosa amb els accents diversos, una suma que afavoreix la inclusió, una suma que té, per damunt d'altres consideracions, la gràcia d'expressar una característica de Catalunya que a mi em sembla essencial, però que fins ara no havia tingut ocasió de lluir: la nostra fabulosa varietat, la nostra fabulosa varietat com a poble.

Ara hi ha tres maneres diferents de dibuixar el projecte català, que s'han acostat, no sense dificultats, i han procurat superar les barreres que els separaven buscant espais de trobada. Val a dir que la història comuna, durant els anys que van des de 1930 fins avui, per part dels antecessors, del tripartit d'esquerres i catalanista, és plena d'encontres i desencontres, però s'hi pot llegir, primer de la mà d'Esquerra Republicana; després, sota el franquisme, de la mà del PSUC i del grup de Joan Reventós i Raimon Obiols, i, en democràcia, de la mà del PSC –finalment, PSC i Ciutadans pel Canvi–, una línia prima –roja, per cert, ningú no ho dubta, roja i daurada– que ha marcat el camí que duu fins aquí, fins a aquest precís moment en què, per primer cop en quasi setanta anys, les esquerres catalanistes venim a proposar a aquesta cambra, amb el màxim respecte, amb una emoció que no podem negar, que no puc amagar jo en aquest moment, la confiança de vostès, honorables

diputades i diputats, per governar Catalunya en els propers quatre anys.

Espero que n'obtindrem la confiança. Els acords a què hem arribat en el si del tripartit de les esquerres catalanistes poden tenir avui al darrere, en aquesta cambra, un suport tan majoritari com no s'havia vist des de la investidura de 1984, fa quasi vint anys.

Aquest és el primer punt que vull remarcar: tenim una gran força al darrere, un immens dipòsit de confiança per part del poble. Milers i milers de catalans que ens han votat, però també milers de catalans que no ens han votat, demostrin aquests dies una alegria incontenible, no per haver guanyat, o no sols per haver guanyat en el cas dels que ho han fet, sinó per haver participat en una elecció en què el país ha tingut el coratge de canviar amb rotunditat. I això és maduresa de país.

Aquest és ara un país políticament més complet. No dic «un país complet»; altres canvis vindran. Un país més complet, no idèntic a una determinada versió d'ell mateix, que és perfectament honorable –tant ho és, que ha regit els destins d'aquest país durant més de vint anys–, però que n'és una versió, una sola versió, i, per tant, no pot encabir tot el país, totes les seves interpretacions, totes les seves síntesis i totes les seves possibles orientacions. No pot.

Ha nascut la possibilitat d'una altra majoria, que els governants passin a l'oposició, i l'oposició, a governar. Podem endinsar-nos en un dels camins més apassionants de la democràcia i del liberalisme clàssic: el del relativisme polític, amb tot allò que té de positiu. I experimentarem el que altres ja coneixen i nosaltres encara no del tot.

Aquest no serà el govern d'un partit, sinó de tres, com passa a la majoria dels països europeus –de dos o de tres–: a Itàlia, a França, a Alemanya, a Bèlgica, que tenen governs bipartits o de tres partits. Cap sorpresa, doncs, cap novetat en aquest sentit; novetat en aquest país.

Segon punt que vull destacar en l'inici de la meua compareixença: aquest govern buscarà l'acord amb els partits que no formen part d'aquesta majoria, que no formin majoria amb nosaltres. El buscarem en els temes que transcendeixen l'estricta marc de la governació i entren en el camp de les regles i dels principis que l'han de regir. Senyores i senyors diputats, poden estar-ne segurs; il·lustres diputats, poden estar-ne segurs: aquest no serà, en els temes que he dit, el meu govern, serà el govern de tot un poble tractant d'aconseguir, a través de l'impuls dels nostres grups parlamentaris, l'acord nacional de totes les forces polítiques aquí representades sobre els grans temes del país.

I haig de parlar d'una nova majoria, en primer lloc, d'un nou govern. Em presento amb la convicció que es donen les condicions per fer possible una nova majoria parlamentària i, amb ella, un nou govern de Catalunya. Les eleccions del passat 16 de novembre han propiciat, per primer cop des de l'any 1980, una majoria catalanista i d'esquerres, una majoria alternativa a la que han protagonitzat les sis legislatures seguides del nostre autogovern recuperat, durant més de vint-i-tres anys.

Ha estat el meu propòsit i el dels socialistes catalans i els Ciutadans pel Canvi fer possible que aquesta majoria electoral d'esquerres cristallitzés en una sòlida majoria parlamentària. La coincidència en aquest propòsit amb Esquerra Republicana de Catalunya i amb Iniciativa Verds - Esquerra Alternativa fa possible el pas que avui donem.

Catalunya ha manifestat la voluntat de canvi. Reconeix que no ha estat fàcil que nosaltres donéssim el pas endavant de l'Acord. La lectura que fèiem els socialistes catalans dels resultats electorals no era l'única lectura possible. Tots hem hagut de fer un esforç per acomodar les expectatives a les realitats electorals.

Nosaltres mateixos, que vam oferir un canvi als electors, ens hem vist sorpresos per l'abast i per la complexitat de la resposta de la ciutadania.

És innegable la voluntat de canvi expressada a les urnes, però les expectatives de canvi de la societat catalana són més profundes i més exigents del que semblava. Ha estat una gran lliçó que ens han donat els electors, i des de les ensenyances d'aquesta lliçó ens hem posat a treballar per construir una nova majoria plural, unida pel catalanisme d'esquerres.

Unida i plural, i per això més interessant, més rica d'accents propis, accents que, en voler-se mantenir, la fan més ambiciosa i més exigent –no s'enganyin sobre aquest punt. Hi trobaran esclertes, però hi trobaran virtuts, en aquesta pluralitat. En definitiva, una aliança més representativa de la Catalunya d'avui.

I això no desdium ni redueix el mèrit del resultat obtingut per Convergència i Unió i pel seu candidat. Sense entrar en com, en els arguments i en els recursos emprats, s'ha de parlar de compte que un milió de ciutadans –més d'un milió de ciutadans– els han seguit donant recolzament. Ni podem ni volem menystenir aquesta dada ni negar-li significació política. Són molts ciutadans, que representen una part imprescindible del projecte nacional de Catalunya, en són absolutament conscients i actuaré en conseqüència d'aquesta consciència, però tenim una majoria legítima, plural i forta. No es tracta tan sols d'una majoria política que es tradueixi en una majoria parlamentària i en un nou govern, es tracta també d'una majoria social que es vegi plenament representada i integrada en les institucions d'autogovern de Catalunya, que les faci plenament seves, que trobi, en les seves polítiques, les respostes a les seves aspiracions i a les seves necessitats.

No tinc cap mena de dubte sobre la plena legitimitat de la proposta que presento al poble de Catalunya, en aquest sentit. Compta amb un ampli recolzament electoral i espero que compti amb el recolzament parlamentari necessari. I aquesta és la legitimitat que comptem.

Hi ha una legitimitat històrica, però, i la vull reivindicar. Reivindico aquí, davant vostès i davant el poble de Catalunya, la millor tradició del catalanisme, el que nosaltres considerem la millor tradició del catalanisme; però ho considerem sense dubtes, sabem que hi ha altres versions i hi ha altres consideracions. Per nosaltres el millor catalanisme és el que representem, provinent de la tradició del catalanisme de les esquerres, tan legítima, com a mínim, com la que ens ha governat fins ara

–com a mínim! Només des de la ignorància del que ha estat la història del poble de Catalunya durant el darrer segle es pot pensar o defensar que les esquerres catalanes no tenen prou legitimitat per governar aquest país. Només essent molt ignorant es pot pensar que no hi ha legitimitat. S'ha acabat el temps en què hi havia qui gosava repartir patents de catalanitat, s'ha acabat! Comença un nou temps, d'una catalanitat compartida i d'una expressió plural de la ciutadania catalana.

Nosaltres ens reconeixem en una tradició, en un patrimoni comú, compartit per les esquerres catalanes, que el pas del temps ha anat decantant. Ens reconeixem en la tradició federalista de Pi –de Pi i Margall–, en el liberalisme democràtic d'Almirall, en el catalanisme ciutadà de Gabriel Alomar, en el socialisme humanista de Rafael Campalans, en el federalisme nacional d'Antoni Rovira i Virgili. Ens reconeixem en l'esperit i l'obra dels presidents Macià i Companys, en la fidelitat del president Irla i en la tenacitat i clarividència del president que ens va retornar la institució, Josep Tarradellas. Déu n'hi do, l'empremta de les esquerres en la història del catalanisme! Fem nostres –vull dir que assumim i compartim– les tradicions polítiques d'Esquerra Republicana de Catalunya, de la Unió Socialista de Catalunya, del Bloc Obrer i Camperol, del Partit Socialista Unificat de Catalunya, del sindicalisme llibertari.

Hem compartit experiències polítiques determinants, amb ells i amb altres que van venir després, com l'Assemblea de Catalunya, que va sorgir de l'esquerra, i com el Govern d'unitat presidit per Josep Tarradellas, també compartit. Hem governat plegats amb Esquerra Republicana i amb Iniciativa - Verds molts ajuntaments de Catalunya, cada cop més. Hi han més ajuntaments governats per aquestes coalicions, en nombre, començant per l'Ajuntament de Barcelona d'ençà de l'abandó del pacte inicial, el Pacte de progrés, per part de Convergència i Unió, ja fa molts anys. Hi ha més ajuntaments governats per aquestes coalicions que no pas per cap altra coalició. I, sobretot, el nombre d'habitants governats per aquestes coalicions d'esquerra catalanista és aclaparadorament superior al nombre d'habitants que no ho són, o que són governats –més ben dit, governats– per unes altres coalicions.

És molt el que ens uneix. Sobre la base d'aquesta tradició compartida i de l'experiència política acumulada constatem que és molt el que ens uneix; molt més del que ens separa. Ens uneix la convicció que ara és el moment del catalanisme ciutadà, democràtic, integrador. Ens uneix la voluntat de normalitzar la vida política catalana amb l'exercici de l'alternança en el govern de la Generalitat. Ens uneix una visió de la Catalunya d'avui, de les seves incerteses i de les seves esperances. Ens uneix la determinació de passar a l'acció per respondre a aquestes incerteses i a les preguntes de la societat catalana. És l'hora de la proposta, és l'hora de l'afirmació, és l'hora de les polítiques.

Ens uneix la il·lusió de fer de Catalunya un país de referència en polítiques socials d'habitatge, educació, salut, seguretat. Aquesta és la principal de les il·lusions que ens uneix: fer de Catalunya un país on el patriotisme estigui basat, justament, en la consciència, en el coneixement i en el reconeixement per part dels que

habiten en aquesta terra, que, pel fet d'habitar-hi, pel fet de ser-hi, són millors. Però que són millors en la seva vida social, en la seva vida de cada dia. Ens uneix la il·lusió –ho repeteixo– d'unes polítiques socials d'habitatge, d'educació, de salut i de seguretat. No considerem que això siguin coses instrumentals: les considerem definitòries del mateix esperit de país.

Ens uneix el propòsit de construir el més ampli consens polític i social per a un nou estatut al servei d'aquests objectius. I un nou finançament, al servei d'aquests objectius que he dit, que ha estat impossible en les darreres legislatures, quan ja era temps de fer-ho. Ens uneix, en definitiva, senyores i senyors diputats, la passió de posar-nos al servei de la ciutadania catalana per treballar amb empena, amb il·lusió i amb rigor pel progrés democràtic, nacional, econòmic i social del nostre país.

Som, doncs, a l'inici d'una nova etapa, l'etapa de més unitat política que Catalunya ha viscut de 1980 ençà. I voldria que les meves paraules aquí sonessin de nou amb tot el seu sentit. Perquè les paraules el necessiten, el sentit, i el país també. Perquè els darrers temps han masegat massa els mots; molt, els mots. Perquè el discurs polític, la paraula «política» ha pujat molt de to i de volum. Perquè acabem de passar uns mesos –i era natural que fos així– en els quals no només s'ha abusat del poder –això no era natural– per part d'uns quants, en benefici propi, sinó que hi ha hagut una apropiació indeguda dels mots. I ai d'aquell qui creu que en té l'exclusiva!

Voldria, doncs, que el respecte que Catalunya mereix comencés pel respecte i el bon ús de la paraula, el bon ús de la paraula en aquesta cambra. Els últims anys han estat anys malaguanyats en molts sentits; han estat anys, si més no, enutjosos. Massa sovint ha semblat que estàvem dominats per un diàleg de sords; no només durant la campanya electoral –tant de bo només hagués estat durant els quinze dies de campanya! No. Aquesta situació es va iniciar fa tres anys i s'ha perllongat d'una manera –al meu mode de veure– absurda. La manca de voluntat de diàleg i la incomprensió han estat instal·lades massa temps en la coalició conservadora que mantenia el Govern gràcies al suport del Partit Popular.

Som, doncs, a l'inici d'una nova etapa per voluntat i per necessitat. Som en un moment històric transcendent: Catalunya ha dit que volia un canvi; ho ha dit de manera rotunda, inapel·lable. Els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya han dit que volien més Catalunya i més progrés.

Hi ha molt per fer i estic convençut que serem capaços de fer-ho. Hi ha tant per fer que el fet de ser més i ser diversos esdevindrà un valor positiu i enriquidor i no pas un impediment o un destorb per a la governança, tal com CiU aquí i el PP a Madrid s'han apressat a predir.

Governar aquest país serà més complex perquè el moment històric que protagonitzem uns i altres és complex. Serà més apassionant perquè el moment és apassionant, però serà també immensament més gratificant perquè els homes i dones de Catalunya seran més presents que mai en el govern, com deia abans, amb més

respecte per a tots, per a totes les sensibilitats i per a tots els accents.

Hi ha un nou horitzó nacional possible. En aquesta nova etapa que em proposo de presidir, Catalunya s'ha de marcar un nou horitzó; un nou horitzó nacional, ambicions i possible, de progrés compartit i de reequilibri social i territorial. I és al servei d'aquest projecte que jo em poso. Molt temps, massa temps, Catalunya ha estat dirigida pensant que el cosmopolitisme personal del president ja representava la grandesa del país, però en realitat aquesta virtut del president –que n'era– feia el país més passiu, més espectador que actor. Jo vull que Catalunya recobri el seu lloc motor i decidís a Espanya; econòmicament, sí, però políticament, també, o més. I amb tanta o més força vull que trobi el seu lloc a l'Europa dels pobles. Fa temps que m'escarrasso a predicar-ho.

Molt temps, massa temps, Catalunya ha avançat a batzegades, refiant-se de la conjuntura i esperant caçar-les al vol. El «caixa - cobri» i el «peix al cove» han estat les grans divises nacionals. Pobre país! Coves foradats i cobraments fallits pertot arreu. Això s'ha d'acabar. La relació de Catalunya amb l'Estat no pot ser regida més temps per refranys mercantils. Jo vull que Catalunya formulí, defensi, lluiti per una proposta clara, compartida, unitària, pels temes de veritable interès nacional davant el govern d'Espanya. Que la formulí i que l'exigeixi; que faci pedagogia fins on sigui necessari. I si en un temps pacient i prudent no s'escolta la seva veu unida, la veu unida de Catalunya, jo mateix demanaré de comparèixer davant la cambra per explicar-los, a vostès i al poble de Catalunya, on som i cap on crec que caldrà anar. Ara en parlarem.

Molt temps, massa temps, a Catalunya s'ha confós persona i partit, partit i pàtria. Fins i tot s'ha pretès traspasar aquesta confusió com si fos una herència patrimonial. Mirin, jo no sóc Catalunya més que en una part infinitesimal. Això sí, una part petita dotada d'una vocació inacabable d'ajuntar totes les parts en el dibuix d'un projecte compartit per la majoria del poble, per la gran majoria. Jo vull una Catalunya rica i plena, com proclama el nostre himne, i per aconseguir-ho cal més convicció raonada que fe caiguda del cel. Cal més generositat i cal més llibertat.

Comparteix amb Josep-Lluís Carod la preocupació per aquestes parets guixades amb l'equació reduccionista que pretén que Convergència i Unió i Esquerra Republicana és igual a Catalunya. Després del que han dit les urnes aquesta afirmació és miop, és agressiva i és alarmant. O potser només era fruit del neguit –confiem-hi. Espero que els qui en compartien el sentit no passin del neguit al ressentiment. Els socialistes no som rancuniosos, tot i que no s'ha fet res per fer-nos oblidar com se'ns va foragitar del temple amb insults i crits ara farà vint anys. Dit i oblidat.

Molt temps, massa temps, Convergència i Unió ha tingut oportunitats, una rere l'altra, de dur a terme la transformació del país i les polítiques que els nous temps exigeixen i no ho ha fet. No ho ha fet prou o no ho ha fet prou bé. Per això demà farà un mes que la majoria dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya han donat el seu suport a un conjunt de forces que duen un conjunt

de propostes que han acabat en un programa compartit. En aquest nou horitzó, que es va perfilar el dia 16 de novembre, hem de definir quins són els nostres objectius, què hi veiem i què hi desitgem.

Veig i desitjo un nou estatut i el tindrem. Veig i desitjo..., i quan dic que el tindrem vull dir que sé que el tindrem, i no ho sé per ciència infusa, ho sé perquè és raonable que el tinguem, no perquè l'estatut sigui raonable, sinó que és raonable pensar que es donaran les condicions en què serà aprovat. I em penso que aquest és un pensament que compartim molts, a totes dues bandes d'aquesta cambra. Veig i desitjo un nou estatut i el tindrem.

Veig i desitjo un nou sistema de finançament per poder dur a terme les inversions i les polítiques que es marquen en el programa social en què hem treballat conjuntament, i l'aconsegurem. No de cop, no pas fàcilment, però ens en sortirem.

Veig i desitjo una nova organització territorial perquè els territoris tinguin finalment veu pròpia, i la tindran, tal com demana l'Estatut i no s'ha fet.

Veig i desitjo unes institucions més pròximes i més transparents, i ho seran, ho poden ser.

Veig i desitjo un respecte i una atenció pel món rural que defugui un paternalisme que li ha fet més mal que bé, i canviarem paternalisme per respecte i per innovació.

Veig i desitjo oportunitats per a la gent emprenedora, per a les petites i mitjanes empreses que constitueixen un teixit sobre què la nostra economia és possible; té camp per córrer i l'hi aplanarem tant com sigui possible.

L'horitzó que tenim com a poble és ambiciós, és ample, un horitzó esplèndid si sabem encaminar-nos-hi en els propers anys, perquè el projecte que proposem als ciutadans de Catalunya avui no és només un projecte de govern, és un projecte de futur. L'amic José Ramón Rikalde deia un cop que el País Basc és una societat amb un alt grau, molt alt grau, d'identitat i, alhora, amb un grau mínim de vertebració. A Catalunya, i aquí rau una de les diferències que ens afavoreixen, aquest grau de vertebració és molt més alt i el govern que em proposo de presidir, si aquesta cambra em fa confiança, encara el vol fer més sòlid i robust.

Perquè això sigui possible ens calen les eines adequades, la més important de les quals és, juntament amb el finançament, sense cap mena de dubtes, l'estatut, un nou estatut. Aquest ha de ser el primer dels grans acords nacionals, senyores i senyors diputats. Més endavant, en parlar el programa de govern, m'hi referiré de nou.

El nou estatut ha d'escriure, ha de descriure i fixar el marc que Catalunya necessita en aquesta nova etapa. Jo he dit que no vull presidir el govern de la protesta, sinó el de la proposta, i la proposta més important que Catalunya farà a Espanya serà la del nou estatut, important no només per al poble de Catalunya, sinó també per al conjunt dels pobles d'Espanya.

L'estatut ha de servir abans de res per impulsar i garantir millor el progrés, el benestar i la igualtat entre els

ciutadans i les ciutadanes de Catalunya. A la majoria dels catalans no els interessaria l'estatut, ni el que tenim ni el nou, si no suposés més progrés, més benestar i més igualtat com a base d'aquest nou patriotisme que jo els dic que pot néixer.

Senyores i senyors diputats, l'autèntic patriotisme, els sentiments de pàtria més forts i més profunds, han nascut o de la resposta a una agressió exterior o de l'obtenció per a tothom de nous drets i d'una nova dignitat. El segon tipus de patriotisme ha resultat més fort que el primer; més fort, més resistent, més civil, més compartit, més republicà. És el cas del patriotisme francès, de l'americà i, en certa mesura, del rus, fills de tres revolucions que van permetre als seus ciutadans no solament –no discutirem en què van acabar–..., dic que el moment en què van néixer i que els fa encara existir avui, aquests patriotismes..., van néixer fills de tres revolucions que van permetre als ciutadans no solament de no ser envaïts i de vèncer les agressions, sinó de fer-ho sobre la base de l'orgull ciutadà, del *ius solis*, del dret del terra, del sòl, de la dignitat conferida a tots els habitants d'aquella terra pel fet de ser-hi, independentment del seu origen, del seu idioma, de la seva nissaga. Aquesta ha estat la seva fortalesa.

Això és el que volem aconseguir a Catalunya. No dic que no s'hagi avançat en aquest sentit durant els darrers anys, fóra injust, s'hi ha avançat, però aquest projecte ha quedat obstruït pel de l'equidistància, el tacticisme, la desconfiança, la prudència excessiva, sota el parai-gua de la identitat d'origen que tot ho cobreix i tot ho justifica.

En aquesta línia, per mi l'important és entendre i aconseguir que l'estatut esdevingui una eina suficient per donar resposta real i efectiva a les aspiracions dels ciutadans com a ciutadans. Bàsicament, en la millora de la vida quotidiana de les persones, en la millora dels serveis públics que ho han de fer possible, en abordar la inseguretat. L'estatut ha de servir..., la inseguretat al carrer, als barris, a les escoles, al món laboral, a casa, o per la salut o per la degradació dels serveis públics, aquesta inseguretat creixent que conviu amb la major riquesa que tenim, hi conviu, i, per tant, fragilitza la ciutadania. L'estatut ha de servir per abordar amb valentia i seguretat el fenomen de la immigració.

Davant d'un govern central que no ha fet altra cosa que grans proclames buscant demagògicament l'adhesió electoral –a les quals durant un moment va semblar que el nacionalisme català també es volia adherir, sortosament això no va prosperar–, davant, dic, d'un govern central que no ha fet altra cosa que grans proclames buscant demagògicament l'adhesió de la gent, el govern de la Generalitat necessita les eines i els recursos per afrontar els problemes concrets que es produeixen als barris de les nostres ciutats i als barris dels nostres pobles, i la solució d'aquest problema no és la solució de la conseqüència, és la solució de la causa de molts dels problemes que tenim, i l'altra solució és una de molt més difícilment abordable, com és el control efectiu dels fluxos d'immigrants, cosa a la qual els governs que hem tingut, a Madrid i a Barcelona, ens han promès que realment hi posarien mans a l'obra i que ho aconseguirien, però que no ho han aconseguit ni proba-

blement ho aconseguiran, ni probablement ho aconseguirem, perquè és un fenomen que ens supera des del moment de la inexistència de fronteres clares dintre d'Europa.

La immigració no és un problema en si mateixa, ben al contrari, però el problema, i gros, sorgeix si és mal gestionada, mal governada, mal limitada, també, mal explicada i mal entesa. Afortunadament, avui tenim, aquí, en aquesta cambra, per primer cop, un diputat català d'origen marroquí, que ajudarà aquesta cambra a ençar un diàleg que ja s'està donant en països en aquest sentit més valents i més avançats que nosaltres.

Ja sabem el que han donat de si les normes de 1979, han permès el predomini d'un clima de tranquil·litat democràtica, lloat per uns amb un excés de cofoisme i criticat per altres amb un excés de rebentisme, però l'experiència ens demostra que les nostres regles d'autogovern, les nostres institucions, poden millorar i han de millorar molt. Descentralització, aproximació de les institucions a la ciutadania, rendiment de comptes, rendiment de comptes dels poders públics, i Administració de justícia són alguns dels terrenys en què podem millorar i millorarem.

Però nosaltres tenim una proposta catalana per a Espanya, abans ho he anunciat. Finalment, l'estatut que volem ha de ser una renovació del pacte amb tots els pobles d'Espanya, ha de ser la renovació del pacte amb tots els pobles d'Espanya, d'Europa i del món. Per nosaltres, l'estatut és una opció lliurement assumida, és un compromís clarament acceptat de participar en la gran família dels pobles de les nacions d'Espanya, d'Europa i del món. Sí, sí, «Espanya, nació de nacions», com feia temps deien i després es va oblidar. L'estatut que volem és una lliure declaració d'interdependència des de la llibertat de decisió, interdependència, perquè som conscients que avui més que mai ciutats, nacions, continents sencers, participen activament en una mateixa història. Nosaltres hi som i volem ser-hi reconeguts.

I aquesta nova relació de Catalunya amb Espanya només es pot desenvolupar sota un rètol, el d'unió i llibertat, el vell rètol d'unió i llibertat. El nou estatut ha de ser la proposta catalana per a Espanya, perquè l'estatut ha d'anar d'acord amb una reforma constitucional, que ja és inajornable. Si Catalunya deixa de provocar recels, si Espanya deixa de tenir por de mirar-se ella mateixa amb llibertat al mirall, si deixa de tenir por de la seva riquesa i pluralitat, ah!, aleshores ens en podem sortir; si el que impera és novament l'amenaça, el recel, el ressentiment, la visió reduccionista, unitarista i rígida, aleshores no anirem bé. I direu: «Quantes vegades no he sentit aquestes paraules en aquesta cambra i fora d'aquesta cambra, i per què aquesta vegada hauria de ser diferent en els seus efectes, la formulació d'aquestes afirmacions, d'aquests judicis?» És difícil que jo ara els convenci de per què és diferent, però a ningú de vostès se'ls escapa que estem en un punt jo diria de no-retorn, en el bon sentit de la paraula, de la història d'aquest país. No-retorn endarrere, en un punt en què forçosament haurem d'avançar junts endavant, amb sacrificis, per descomptat, però avançar.

Sóc conscient que amb el Govern que avui té Espanya i que representa l'Estat, el Govern del Partit Popular, el

nostre camí serà lent, feixuc i difícil. No els dic res de nou si manifesto el meu desig i el meu convenciment que en els propers mesos la situació varii substancialment en favor del nostre propòsit col·lectiu. Sé que si aquest canvi es produeix, Catalunya pot tenir confiança i que si no es produeix el camí no serà planer, o no serà tan planer, i necessitarem més cohesió i més empenya que mai.

M'atreviré, doncs, a fer, amb tot el respecte, un prec a les diputades i diputats del Partit Popular en aquesta cambra: si no es senten, ni de lluny, de la mateixa tradició política de la nova majoria que s'albira, comparteixen, com jo crec, amb nosaltres i amb tota la resta de la cambra, l'aspiració d'un rol més important de Catalunya en l'Espanya plural i d'un rol més important de Catalunya a Europa, menys que això encara, si comparteixen, si més no, la previsió dels problemes derivats de l'existència d'aquesta nova majoria que sí que vol aquest rol, que sí que el vol, en una Espanya governada pel partit a què dignament pertanyen, maldin per aconseguir que el seu partit adopti posicions més reflexives i menys agressives, o altrament el drama està servit. Els ho dic mirant-los a la cara fit a fit, amb amistat, amb el desig que entenguin la gravetat d'aquestes paraules, però també la invitació que representen.

Per la nostra banda, poden estar segurs que jo sóc conscient que les nostres paraules, les nostres actituds i, fins i tot, els nostres accents, de vegades, poden contribuir a asserenar o a enfurismar, en sóc conscient, segons com ho fem, segons com ho diem, i em comprometo, si la cambra m'atorga la seva confiança per presidir la institució rectora d'aquest país, a moderar el debat amb l'ull posat en el final d'aquesta història, que ens importa a tots, que sé que ens importa a tots, en el final d'aquesta història i no en l'anècdota de cada dia, que hi militarà en contra.

Mirin, ja fa temps que he après, ja fa molt temps que he après, a prescindir de les anècdotes, i això que algunes couen, els ho ben asseguro, ja fa temps que he prescindit de donar-hi importància. Tanmateix, passi el que passi, voldria que aquest objectiu nacional, el nou estatut, sortís d'aquesta cambra amb el suport, o, si més no, el respecte, i espero que el suport, de tots, ho repetixo, de tota la cambra. Vull que tots els diputats, tots, es facin valedors d'un principi –i això va més enllà del que els acabo de demanar, és una altra cosa, però igualment important–, vull que tots els diputats, tots, es facin valedors d'un principi: el principi de no-acceptació de la callada *por respuesta*. Aquesta seria la pitjor resposta, perquè fóra la del menyspreu, i en això els catalans tenim la pell finíssima, molt fina; en sabem un niu, de menyspreus, de rodeigs, d'excuses burocràtiques, és l'assignatura que coneixem millor, *par coeur*, que en diuen els francesos, la tenim aquí.

Catalunya no es deixarà ensarronar més. No es pot repetir el que ha succeït amb la Carta municipal de Barcelona, i no es repetirà. Fins i tot en dictadura la vam tenir, aigualida, però la vam tenir, la Carta municipal; aigualida, però vam tenir Carta municipal. I, en canvi, ara, quan el Govern democràtic de Barcelona va començar a fer la Carta, que va ser l'any 1980, som a l'any 2003 i encara no s'ha aprovat. La *callada por*

respuesta. És que el Govern espanyol encara no ha enviat a corts el..., a veure si m'explico!

Mirin, si això ha de ser l'antecedent d'altres coses que vindran, el drama està servit. La Carta de Barcelona es va aprovar en el seu moment a l'Ajuntament de Barcelona gràcies a l'existència, en aquell moment, d'un bon clima, no sota la presidència en el Grup de Convergència d'Artur Mas, sinó per part de Miquel Roca, una cosa que havien començat amb el senyor Ramon Trias Fargas, també de comú acord, quan estava en el seu paper de cap de l'oposició. Es va aprovar, es va enviar al Parlament de Catalunya, es va aprovar ràpidament en el Parlament de Catalunya, va anar a Madrid i han passat pràcticament vuit anys. O sigui, aquests vint anys s'han format de quatre de feina, vuit d'espera, vuit d'espera interior a l'Ajuntament de Barcelona per arribar a un acord, i vuit més d'espera perquè el Govern de Madrid ni tan sols ho ha enviat al Ple del Parlament.

Catalunya no es deixarà ensarronar més. Han passat vint anys des que van començar a fer-ne els treballs, vint anys, i els ben asseguro –els ben asseguro– que aquest país no està en condicions no només d'acceptar això, sinó, sobretot, de ni imaginar que comenci el camí de l'estatut sota aquesta bandera d'indeterminació, sota aquesta predicció d'una possibilitat de no arribar mai al final. Hem de tenir garanties –i això els ho demano fermament, fervorosament– que el camí no es tancarà.

Catalunya treballarà per l'Espanya plural; Catalunya vol una Espanya plural que consideri realment les institucions d'autogovern de les seves nacionalitats i regions com a estat, amb un senat que representi i que expressi aquesta pluralitat. Catalunya vol una Espanya plural que defensi i promogui, com una riquesa irrenunciable, totes les llengües i cultures. És l'Estat qui ha de defensar el català! Per obligació constitucional! No és que la Generalitat no ho hagi de fer, és clar que ho ha de fer! Però no ha de semblar que són els catalans només els que defensen allò que és seu perquè és seu. Nosaltres ho defensem perquè és nostre, però nosaltres exigim a l'Estat en el qual estem que, puix que la Constitució d'aquest Estat diu que aquests idiomes són cooficials, ni que sigui en els territoris en els quals es parla, en faci, d'aquesta pluralitat, bandera. No serà possible sinó que els catalans diguem una cosa que és ben evident, i que tots compartim, que és que el castellà és una enorme riquesa que tenim a les mans, el castellà, que va ser la llengua que se'ns va voler imposar per llei, per decret, amb violència, si més no intel·lectual en molts casos, i física, de vegades. Aquell idioma és avui percebut i reconegut per la majoria dels catalans com una fantàstica arma a les seves mans.

Però, com podria Catalunya dir i fer en aquest terreny, si Espanya, que té posada a la Constitució el reconeixement de la pluralitat lingüística, no l'aplica, no la defensa? La considera un tema menor, un tema que..., en fi, com una variant. No fa que en els seus passaports, DNI... Hi comença a ser –hi comença a ser–, però hi ha d'haver a tot Espanya consciència d'això. Quan nosaltres diem: «Proclamació de la cooficialitat del català a tot Espanya», no estem volent dir que se'ns entengui quan arribem a Andalusia i parlem català. No, ja s'entén que no és això, sinó..., el que volem dir és el que

passa a Suïssa, a veure si ens entenem: el que volem dir és que tot el país sàpiga que té quatre idiomes.

I volem un nou paper de Catalunya a Europa. Catalunya vol ser activa a Europa i al món. I això també ho ha de reconèixer el nou estatut –també més endavant m'hi referiré. Catalunya vol que l'Europa federal sigui també l'Europa de les regions, l'Europa dels pobles, que vol dir una Europa més propera i més democràtica. Catalunya vol participar i ha de poder participar en els afers europeus directament en l'àmbit de les seves competències i indirectament amb la resta de les comunitats espanyoles en el procés de formació de la voluntat general. Però Catalunya també vol ser especialment activa en l'àmbit de la Mediterrània, que avui crida a la nostra porta.

En definitiva, en els objectius de disposar d'un nou estatut i de modificar les relacions entre Catalunya, Espanya i Europa, vulguin veure-hi, senyores diputades, senyors diputats, el símbol de l'ambició de la nova etapa que ara encetem. Més endavant, quan els exposi el programa de govern, insistiré –ara mateix– sobre els continguts i el procediment que proposo per arribar-hi.

El programa que presento a la seva consideració, senyores diputades i senyors diputats, és el resultat d'un procés de diàleg i de negociació intens, rigorós i ambiciós, protagonitzat per les tres forces polítiques que representen en aquesta cambra el catalanisme i les esquerres: l'Acord per un govern catalanista i d'esquerres.

Aquest Acord programàtic ha estat signat i ha estat presentat en públic. És un pacte transparent. És un document públic. És un compromís que les tres forces polítiques del nou govern hem assumit davant la societat catalana i que, davant de vostès, senyores diputades i senyors diputats, ens comprometem a fer realitat.

Si hagués de definir breument el contingut d'aquest meticulós document programàtic, que no els el llegiré tot sencer –tractaré d'espigolar les coses que realment en són més definitòries, en tindran tots a la seva disposició la versió completa, impresa, estudiable, criticable–, si els hagués de definir, dic, breument el contingut i resumir, ho faria dient-los que tenim quatre objectius de progrés –quatre grans objectius de progrés– i un compromís d'equilibri.

Aquest programa ens marca el camí del progrés nacional, del progrés democràtic, del progrés social i econòmic, del progrés cultural i educatiu, i ens fixa un compromís d'equilibri territorial i ambiental.

Progrés nacional: més i millor autogovern. Començaré aquesta exposició programàtica per les propostes relatives al progrés nacional de Catalunya.

Primer objectiu: defensar, eixamplar i perfeccionar l'autogovern de Catalunya és avui un objectiu nacional àmpliament compartit entre les forces polítiques representades en aquest Parlament, totes, i especialment per les que responen a un sentiment social majoritari en la societat catalana.

Els proposo un procediment, doncs, per arribar-hi. El progrés del nostre autogovern no és possible ni serà possible des d'un plantejament de part: requereix for-

jar una voluntat col·lectiva decidida, àmplia, que expressi un estat d'ànim nacional, com el que Catalunya ha viscut en els moments decisius de la seva història.

D'acord amb aquesta convicció, el govern impulsarà de manera immediata un acord nacional sobre l'autogovern i el finançament, que incorpori totes les forces polítiques del país en la preparació de les accions necessàries per ampliar l'abast de l'autogovern, per elaborar un nou estatut i adoptar un nou sistema de finançament. A la vegada, impulsarà un procés de sensibilització i de compromís cívic per tal d'explicar les raons que fonamenten la millora d'autogovern i l'adopció del nou estatut.

Al Parlament es constituirà la Ponència conjunta de tots els grups –és previsible que sigui així, molt honorable senyor president, en cas que vagi endavant la nostra proposta–, encarregada, dic, aquesta Ponència d'elaborar el projecte d'un nou estatut i la resta de les proposicions de llei que han de conduir a l'objectiu esmentat. La Ponència obrirà un procés de consulta amb entitats socials, econòmiques, culturals i altres representacions de la societat civil.

En la tramitació parlamentària, les forces polítiques de la majoria s'esforçaran per tal que l'aprovació final dels textos compti, en la cambra catalana, amb el vot favorable del nombre més ampli possible de diputades i diputats, com a expressió d'un acord nacional, per això en diem «Acord nacional».

El projecte de nou estatut aprovat pel Parlament serà tramès a les Corts Generals abans de la primavera de l'any 2005, preferentment abans del final de l'any 2004 –no és pas impossible–, i el procés de la seva elaboració culminarà amb la convocatòria del preceptiu referèndum.

Simultàniament al procés de tramitació parlamentària, les forces polítiques de la majoria es comprometen a convidar els ajuntaments, altres ens locals i entitats públiques i privades a expressar la seva implicació i presa de posició a la proposta parlamentària, com també les forces de la majoria es comprometen a impulsar totes les vies d'explicació, diàleg i recerca d'acord amb les forces polítiques de l'Estat i amb el conjunt de la seva societat civil.

En cas de dilació –i atenció a les paraules estrictes–, en cas de dilació indeguda... Ja n'hem parlat, ja hem donat exemples del que això representa. En cas de dilació indeguda en la tramitació, en cas de no-presa en consideració, en cas d'impugnació o inadequació substantiva del resultat final en la proposta aprovada a Catalunya, que representin una obstaculització o bloqueig del procés, la ciutadania catalana serà cridada a pronunciar-se, mitjançant un procediment de consulta general, el procediment de consulta general que s'estimi més adient en aquella circumstància, sempre dintre de la legalitat, i sobre la seva adhesió al text estatutari aprovat pel Parlament. (*Remor de veus.*)

Quina és la proposta? Sense cap voluntat de condicionar el resultat final de la proposta de millora de l'autogovern que pugui sortir d'aquesta cambra, crec obligat d'avançar les línies mestres compartides per les forces de la majoria: consideració constitucional de la Gene-

ralitat com a estat –traduït al castellà, *como estado*, no *como un estado*; redefinició de l'àmbit competencial de la Generalitat; presència de la Generalitat en la Unió Europea i en els organismes internacionals; col·laboració entre la Generalitat i els governs locals, i millora, evidentment, del finançament autonòmic.

Primer, en el camp de la consideració de la Generalitat com a estat, ens proposem traduir en realitats positives els principis inspiradors del pacte constitucional de 1978: el principi que converteix les institucions d'autogovern en estat, el principi de la plurinacionalitat i el principi d'autonomia en l'exercici competencial i en la configuració institucional. Quan faci falta promourem que el Parlament de Catalunya faci ús, que el té, del seu dret d'iniciativa legislativa davant de les Corts Generals.

Com a exemples més rellevants, vull esmentar-ne quatre: primer, proposo la revisió de les competències, composició i elecció del Senat. Proposo que aquesta cambra proposi convertir-lo en cambra de representació efectiva de les comunitats autònomes i de la seva participació en la formació de la voluntat estatal, i com a expressió del caràcter plurinacional, pluricultural i plurilingüístic de l'Estat, tal com volia la Constitució, en el seu article 69.1, i tal com la mateixa Constitució no podia desenvolupar del tot en la mesura que les comunitats autònomes justament no existien encara, eren preautonomies, algunes autonomies, però encara en faltaven unes quantes. El país encara no estava definit en autonomies; els subjectes del Senat, que s'estava creant, no existien i es va fer provincial. Això és el primer que s'ha de canviar.

Segon, proposo la reforma de la legislació sobre l'Administració de justícia per adaptar-ne l'estructura a la naturalesa composta de l'Estat, de manera que s'atribueixin al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya les funcions de Tribunal de Cassació, per resoldre, en darrera instància, els recursos judicials iniciats en el territori de la seva jurisdicció. Sens perjudici, evidentment, del recurs de cassació de doctrina –ho hem dit sempre.

Tercer..., del recurs d'unificació de doctrina, que és aquell recurs en virtut del qual un ciutadà de qualsevol comunitat autònoma pot demanar la millor justícia feta en una altra autonomia per a la seva causa.

Tercer. Promoure la intervenció de la Generalitat en la designació dels membres d'institucions generals de l'Estat: Tribunal Constitucional, Consell General del Poder Judicial, Tribunal de Comptes, Consell Econòmic i Social.

I quart, impulsar la transferència de les funcions executives de l'Estat en el territori de Catalunya a la Generalitat per a convertir-la progressivament en única Administració responsable de les competències autonòmiques i estatals, mitjançant les previsions de l'article 150 de la Constitució espanyola –crec que és el 150.2, si no ho recordo malament– i la modificació necessària de la LOFAGE.

El reconeixement de la plurinacionalitat de l'Estat i dels seus aspectes simbòlics i culturals requereix iniciatives que assegurin el reconeixement, la protecció i el foment de la llengua i la cultura catalanes per part de l'Estat en

els àmbits educatiu, legal, administratiu, esportiu, comercial, audiovisual i internacional.

Segon, pel que fa a la redefinició de l'àmbit competencial de la Generalitat, proposem treballar en quatre direccions: completar el desplegament normatiu de l'Estatut, aprovant lleis en matèries de competència reconeguda i no abordada fins ara –educació, recerca, família, règim electoral; assumir competències executives, bé per la via de completar els traspessos pendents, bé per la via d'unificar l'atenció administrativa al ciutadà; recuperar –molt important en aquest punt– l'assumpció del comandament i la coordinació de totes les forces i cossos de seguretat en tot allò que afecta la seguretat interna de Catalunya; recuperar el repartiment competencial potencialment incorporat en la Constitució i en l'Estatut, i ampliar les competències estatutàries, sigui per la incorporació al nou estatut de les competències sobrevingudes després de l'aprovació de l'Estatut del 79, policia de trànsit, mitjans de comunicació públics... –ja saben que en l'Estatut TV3 és encara una filial de la televisió de l'Estat–, sigui per la definició de noves competències legislatives i/o executives de la Generalitat.

Tercer. Les propostes més rellevants relatives a la presència de la Generalitat en la Unió Europea i en l'àmbit internacional, ho resumiré molt: garantir la participació de la Generalitat i de les altres comunitats en la formació de la voluntat estatal en les institucions comunitàries; exercir per delegació estatal la representació espanyola en les institucions de la Unió, quan es tractin matèries de competència autonòmica, d'acord amb l'article 203 del Tractat de la Unió. I que no se'ns digui, com se'ns diu de vegades, que hi ha un informe molt interessant del Ministeri d'Administracions Públiques, que diu: «No, no poden representar» –diu– «perquè els alemanys ho fan.» Sí, els alemanys, quan hi ha un tema de Consell de Ministres de Cultura Europea, hi va un *Land*. Diu: «Els catalans no hi podrien anar.» Diu: «Per què no?» Diu: «Oh!, és que els alemanys són un sistema uniforme...» I diu el Ministeri –l'informe interior del Ministeri mai publicat, em penso, però que jo el tinc–, diu: «És que Espanya és un sistema asimètric.» De manera que, com que és asimètric, unes autonomies no poden representar unes altres. Té gràcia, l'argument, té bastanta gràcia.

En tot cas, asimètric o no asimètric, Catalunya ha de poder representar l'Estat, com passa en altres països de tall federal a Europa, en les matèries que són de la seva competència exclusiva; exercir, doncs, aquesta delegació estatal; assumir de forma plena, per part de la Generalitat, l'execució del dret comunitari, és a dir, la seva transposició al dret intern en l'àmbit de les seves competències, tal com s'estableix en l'article 27.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

Promoure la presència de la Generalitat en organismes que accepten la participació d'entitats subestats. Es parla sempre, en aquest sentit, i com a exemple, de la Unesco.

Quart. Col·laboració entre la Generalitat i els governs locals. Traspasar als ajuntaments determinades competències en matèries d'educació, habitatge, immigra-

ció, benestar social, atenció sanitària primària i polítiques d'ocupació actives amb les condicions i amb el finançament necessaris per exercir-les adequadament. Augmentar el Fons de cooperació local de Catalunya per millorar aquest finançament. Impulsar mesures per aconseguir uns consells comarcals més municipalistes, amb un tractament heterogeni en l'exercici de funcions de suplències, assistència i cooperació. Reconèixer els alcaldes com a representants ordinaris de la Generalitat en els seus respectius municipis.

I cinquè. Dotar la Generalitat d'un sistema de finançament satisfactori, que es concreta en els següents punts:

Primer. La revisió de l'Acord de finançament actual a partir de la tasca de la Comissió Mixta de Valoracions Estat - Generalitat, establerta a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, en les responsabilitats que aquest li encomana com a òrgan bilateral de negociació. I no només de negociació, de negociació i d'aprovació de les relacions fiscals entre la Generalitat de Catalunya i el govern central. L'Acord al qual es va arribar, el famós Acord al qual es va arribar, fa ja un parell d'anys, no és un camí que puguem respectar..., en fi, no és un camí que puguem seguir, si no és que volem no avançar.

Dos. La Generalitat crearà l'agència tributària de Catalunya, responsable de la recaptació dels impostos propis, cedits i compartits. L'agència establirà mecanismes, formes de coordinació i de consorciació que calguin amb l'Agència Estatal d'Administració Tributària. Anualment el govern de Catalunya publicarà un informe sobre els fluxos econòmics, distingint entre l'aportació a la prestació de serveis per part de l'Estat i l'aportació als mecanismes de solidaritat amb la resta de comunitats autònomes. A veure si comencem a saber de quines xifres parlem, i no només els entesos, sinó l'opinió en general.

Tres. La Generalitat tindrà una participació en percentatges a determinar sobre la totalitat dels impostos pagats pels ciutadans de Catalunya: IRPF, IVA, societats –el més problemàtic, societats–, especials i altres. Sobre aquests impostos la Generalitat disposarà de responsabilitat tributària i de capacitat normativa.

Quatre. Els ingressos per habitant de la Generalitat tendiran a equiparar-se progressivament als obtinguts en aplicació dels sistemes de concert i conveni vigents en les comunitats autònomes forals. Ho torno a repetir: els ingressos per habitant de la Generalitat tendiran a equiparar-se progressivament als obtinguts en aplicació dels sistemes de concert.

Cinquè. Els ingressos disponibles per la Generalitat per a la prestació dels seus serveis s'atindran a allò que estableix l'article 45 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i respondran a un criteri d'igualtat d'ingressos per cap, rectificats, aquests ingressos *per capita*, per tres factors que hi incideixen d'una forma determinant: costos diferencials, nivell efectiu de necessitats i factors demogràfics, inclòs el factor migratori, sense les quals qualificacions la justícia podria..., en fi, aquell criteri que és just podria esdevenir injust. En el cas de la sanitat caldrà contemplar també l'existència de centres d'excel·lència i el nombre d'usuaris desplaçats des d'altres comunitats autònomes.

Sisè. Les inversions en infraestructures de l'Estat. La inversió en infraestructures de l'Estat a Catalunya es fixarà amb tendència a equiparar-se al percentatge del producte interior brut, tenint en compte la compensació apropiada pels dèficits acumulats. Això no pot ser any per any –això no pot ser any per any–; hi han anys en què hi ha una gran inversió: l'any 91 va ser, i moltíssim, un dels anys en què Catalunya va rebre més inversió per part de l'Estat, respecte d'altres comunitats autònomes, i ha tornat a passar amb l'arribada de l'AVE a Lleida. Imagineu quan arribi a Barcelona. Segurament... –si és que ho podem imaginar–, segurament per a l'aplicació d'aquesta proposta serà necessari prendre períodes plurianuals i crear una comissió integrada pels representants dels tres nivells d'administració. Els ho dic perquè l'altre dia a Lleida em deien que les inversions a Lleida, de l'Estat, en el pressupost per a l'any que ve, les que estan previstes, són menys de la meitat que les de l'any passat. Mentre que nosaltres en el nostre programa tenim suposat..., en el nostre programa de futur tenim suposat que els 700.000 milions d'inversions que es fan cada any, 400.000 per part de l'Estat, 300.000 per part de la Generalitat, es mantenen, que s'han de mantenir.

Ara bé, hem de dir, a Lleida i a Barcelona i a Tarragona i a totes les vegueries, el dia que es creïn, i a Girona, per descomptat, el còmput s'ha de fer plurianual; és evident que si un any s'ha fet una gran inversió en aquella demarcació, l'any següent, tot i que es mantingui, com estic demanant, el conjunt de la inversió de l'Estat en els territoris de Catalunya, és evident que en cada un dels territoris això no podrà ser veritat, si no és en un període estadístic més llarg.

Set. La Generalitat contribuirà a la solidaritat amb les altres comunitats de l'Estat de manera que els serveis prestats per les diferents comunitats autònomes als seus ciutadans puguin assolir nivells similars realitzant un esforç fiscal similar. A efectes de calcular aquest esforç de solidaritat, es computarà com a contribució de l'Estat l'excés de preus públics i peatges pagat per Catalunya per sobre del que li correspon a la vista de la mitjana espanyola per aquests conceptes. No passin pena, que, aquest text, el tindran tots en sortir d'aquesta sessió i, per tant, el podran analitzar amb lupa. Té la seva complexitat. Aquells que hi estan avesats ho han entès perfectament; pels altres, jo crec que la lectura serà suficient. El resultat dels mecanismes de solidaritat serà revisat quinquennalment per tal de verificar-ne els efectes.

Vuitè. L'aplicació d'aquests criteris ha de permetre avançar progressivament en la reducció del dèficit fiscal de Catalunya amb l'Estat, de manera que en el termini de deu anys aquest s'equipari al de territoris de renda relativa similar en altres països europeus. Aquest és el punt de comparació en què finalment el tripartit d'esquerres catalanista ha decidit fixar-se com a punt de referència.

El govern es compromet a la publicació i actualització anual dels estudis sobre la balança fiscal de Catalunya així com a una àmplia divulgació dels seus resultats. No creiem, com va dir una vegada el vicepresident del Govern espanyol, «que publicando los datos se encon-

rían los ánimos». *Los ánimos se enconan, señor vicepresidente, cuando los datos no existen*, i quan les dades no existeixen tothom pot dir-hi la seva, i aleshores *el primer enconamiento* consisteix en el fet que les xifres que surten, probablement, per una banda i per una altra, no són veritat. Transparència fiscal, transparències de les balances fiscals. A Alemanya cada any es publiquen i les discussions que hi han entre les regions, públicament, admeses, en el Senat, per descomptat, i en els diaris, són d'alt volum –d'alt volum. Tenen una gran càrrega simbòlica i hi han sentiments al darrere, hi han interessos al darrere, però si no hi ha aquesta transparència i aquest debat, Catalunya no guanyarà, i Catalunya vol guanyar i guanyarà aquesta vegada, i vol fer-ho amb la paraula, vol fer-ho amb les dades, no a base d'acords hàbils, de *tapadillo*, d'acords que s'aconsegueixin a canvi de no sé què i d'altres coses en altres terrenys. No, no, no: transparència primer de tot, aquesta és la primera de les exigències de Catalunya. Per què? Perquè Catalunya sap que la transparència li donarà la raó. No ens donaran la raó en tot, en totes les nostres peticions, probablement, i potser haurem de reconèixer que en algun punt d'aquests que he dit ens hem equivocat. Tant de bo poguéssim reconèixer que ens hem equivocat en alguna cosa i abandonar la sensació impossible de suportar més que tenim de tenir la raó, que no ens la donen i que estem embarcats en un *barco* sord, en un *barco* de sords, en el qual aleshores evidentment que no voldríem anar –evidentment que no hi voldríem anar. Però nosaltres sabem que la sordesa és curable, i farem tot el possible –farem tot el possible– perquè això canviï. Molts catalans diran: «Aquests s'estan embarcant en un viatge difícil.» I tant que és difícil aquest viatge! Però vostès ho saben tan bé com nosaltres –vostès ho saben tan bé com nosaltres. Si hi posem tots de la nostra part, si també vostès, diputats i diputades del Partit Popular ho fan, la nostra causa avançarà.

El segon punt del nostre programa de reformes és el programa de reformes cap al progrés democràtic. No em vull allargar més i, per tant, els remeto a un text que és extensíssim, des del meu punt de vista molt interessant, i del qual només espigolaré un parell de coses que no poden deixar de ser dites en aquesta sessió.

Aquesta proposta afecta la regulació del president de la Generalitat, del govern i del conseller en cap. Vostès saben... Farem una llei del govern que reguli la figura del conseller en cap i l'organització de l'executiu. Vostès saben que nosaltres hem tingut en aquesta darrera legislatura un conseller en cap, però no la llei del conseller en cap, i no dintre de la llei que hi ha d'organització, és a dir, la Llei del Parlament, el president i el consell executiu, que preveu una delegació temporal que està clarament dibuixada per a casos de malaltia, de viatge, en fi, de períodes potser una mica més llargs. No; hem creat..., és a dir, hem buidat totes les competències de la Presidència, totes, per decret, sense llei, a favor d'una conselleria en cap que estava entesa en la Llei com a temporal. La temporalitat pot durar fins al final... Home!, segurament pot durar fins al final, però aleshores ja no és temporalitat, i, per tant, fem una llei, i la farem, una llei del govern que reguli la figura del conseller en cap i l'organització de l'executiu.

I la reforma de la Llei 3/82 per limitar la reelecció indefinida del president de la Generalitat i establir una durada temporal màxima de l'exercici del càrrec.

Amb relació al Parlament, es proposa impulsar la reforma del Reglament per agilitar els seus procediments, incrementar la freqüència de les sessions plenàries, tot i reduint-ne la durada, facilitar les funcions d'impuls, control, participació especial i expressió del pluralisme polític.

Vull significar especialment dues propostes a incorporar: la creació d'una oficina pressupostària en el Parlament i el tràmit preceptiu de compareixença prèvia dels candidats a ocupar determinats càrrecs públics per tal d'examinar-ne la idoneïtat.

I, per impulsar la participació ciutadana, reformar la Llei 2/95, d'iniciativa legislativa popular, per facilitar una major participació de la ciutadania en el procés legislatiu, com promoure les iniciatives necessàries per tal que la Generalitat assumeixi competències en la realització de referèndums i de consultes populars directes, i reguli altres formes de participació. Els organismes consultius i fiscalitzadors han de ser objecte d'adaptacions per tal de facilitar l'exercici de les seves funcions.

I per acabar aquest capítol faré una menció especial a la política de mitjans de comunicació audiovisuals. Ampliar les competències del Consell de l'Audiovisual de Catalunya perquè esdevingui de manera efectiva l'autoritat independent del conjunt del nostre sistema audiovisual. Elaborar i aprovar la llei catalana de l'audiovisual que vam voler fer i no vam poder, llei que definirà la missió de servei públic de la ràdio i la televisió i el sistema audiovisual català, que delimitarà amb precisió l'espai comunicacional privat i públic, que regularà la ràdio i la televisió locals i els mitjans comunitaris, i que proporcionarà, donarà seguretat jurídica en tots aquests sectors, que no la tenen, que estan sempre a l'última pregunta de l'últim decret, quin dia es publicarà, i que proporcionarà garanties respecte als drets bàsics que afecten els professionals de la informació i la comunicació i els usuaris i destinataris dels mitjans.

Per últim, reformar la Llei de creació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió amb la voluntat d'abordar la reorganització de la Corporació, de manera que se n'asseguri la independència i la professionalitat i la dels seus mitjans respecte del govern, tot modificant la composició i les funcions del Consell d'Administració, establint un nou mecanisme de selecció i elecció dels directius, i fixant els objectius.

En regeneració democràtica, creiem que la Sindicatura de Comptes no ha estat ben tractada i que el seu prestigi se n'ha ressentit. Cal reforçar-la, cal prestigiar-la. I es crearà en el seu si una oficina destinada a preservar la transparència i el funcionament ètic del sistema públic, i especialitzada, aquesta oficina, en les pràctiques irregulars en les concessions i en les contractacions de béns i serveis del sector públic, tema aquest, com vostès saben, no menor.

Vull anar acabant, senyores i senyors diputats, i vull fer-ho amb l'expressió de la confiança que tot allò –que

n'hi ha molt– que pot ser discutit en aquesta sessió d'investidura i que ho serà en els mesos que vindran serà posat a la seva disposició, per escrit, tal com cal, perquè puguin fer-ne les seves anotacions i demà les seves intervencions, i en el futur també amb tota calma.

Però no vull acabar sense un compromís personal –fins aquí ha estat l'exposició per força resumida, per força escapçada en alguns aspectes de les principals línies del programa fruit del pacte per un govern catalanista i d'esquerres, un programa que ha de permetre el progrés en l'autogovern, el progrés nacional, el progrés econòmic i social, el progrés cultural i educatiu, i l'equilibri territorial i ambiental de Catalunya–, el meu compromís personal i de futur.

Tenim molta feina per fer, com podeu veure, benvolguts diputats del Parlament de Catalunya, i amb aquestes pinzellades només n'he descrit els aspectes cardinals, i no tots. Espero que tots vostès, a la feina de construcció de Catalunya que avui recomencem, hi contribueixin amb un esforç honest, constant i responsable. Els necessitem a tots, senyores i senyors diputats, i a tots prometo respectar en tant que portadors d'un mandat democràtic. Dels que votaran la meva investidura presidencial, n'espero el suport, el treball reflexiu, la col·laboració il·lusionada i creativa, i de tots els que des d'una posició distant la rebutgin, n'espero la crítica intel·ligent i el control severíssim, n'estic segur, virtuts sense les quals una democràcia perdria la raó de ser. Dels opositors també n'espero, a més, una mà dialogant, un pont obert a la reflexió comuna, una via que porti el consens sobre les qüestions bàsiques, i em penso que les hem distingit. Sense consens sobre els afers i les qüestions essencials el país se'n podria anar en orris.

No demano peixet, demano crítica, però demano també visió panoràmica, visió general. Molts dels objectius que des de la meva presidència em proposo d'empènyer, i especialment la reforma de l'Estatut, formaven part en l'anterior legislatura d'un marc bàsic d'acord, un marc que abraçava el 50 per cent d'aquesta cambra i que ara abastarà més del 80 per cent; no el malmetem amb tacticismes, amb jocs de calendari o amb equívocs paralitzadors, perquè decebríem tots.

L'estatut nou ha de servir per governar millor en les futures legislatures, les presideixi qui les presideixi. L'estatut no és per a quatre anys, no malmetem l'oportunitat històrica de reformar-lo, no hi juguem, m'ho demano a mi mateix i els ho demano a tots vostès.

Els diversos partits que conformen la previsible majoria d'aquesta cambra volem anar molt més enllà del programa bàsic de govern que avui he esbossat, i encara només parcialment. Aspirem a expressar sobretot un sentiment nou: el d'un catalanisme que reconeix la seva pluralitat.

Per formar govern es reconeixen, s'amollen i es complementen uns grups polítics que tenen cada un d'ells la seva història, que han fet en els últims anys experiències distintes, que no coincideixen fil per randa en el diagnòstic de totes i cadascuna de les qüestions d'aquest país, que tenen objectius finals prou diferents o camins que tenen objectius diferents o camins que en algun

punt poden ser diferents per arribar a objectius comuns, l'objectiu comú d'una ciutadania justa, rica i plena. Però precisament perquè no som iguals podem oferir una resposta basada en el diàleg, més pròxima a la realitat catalana. Vet aquí, vet aquí el sentiment que expressem: el d'una catalanitat diversa i dialogant, civil i cordial, oberta a la diferència i disposada a fer-ho tot per salvar el bé més preciós que és la unitat civil.

No hi ha unitat sense diàleg, no hi ha unitat sense barreja, és a dir, no hi ha unitat que valgui. Potser pel substrat autoritari que algunes etapes històriques han deixat sobre la memòria col·lectiva, està de moda des de fa anys, tant a Barcelona com a Madrid com a Washington, confondre el bon govern amb el govern dur, contundent, entotsolat, tancat en ell mateix. Doncs, bé, ara estem a punt d'inaugurar una governació que no té por a la llibertat de criteri, que no s'espanta davant de la complexitat perquè la té, que ha començat el seu períple fent allò que és la sal de la democràcia, parlant, cedint, reconeixent les virtuts i la posició de l'altre, intercanviant criteris, sospesant punts de vista, treballant per a l'acord generós. Si està de moda la duresa uniforme, nosaltres proposem la fortalesa crítica; si està de moda comprimir, reprimir, dissimular, velar, silenciar els punts de vista, nosaltres amplifiquem, subratllem, potenciem, desvetllem els punts de vista, i manem, perquè no és contradictori. Si està de moda dictar, nosaltres ens proposem escoltar. Si està de moda la resposta cantelluda i unívoca, nosaltres presentem una proposta amable. Si està de moda el cop de puny sobre la taula, nosaltres ens hem assegut a l'entorn de la taula i hem començat, primer de tot, parlant, enraonant, que és com la gent s'entén.

Certament, els tres corrents que hem arribat al pacte ho hem fet per necessitat, ho hem fet per necessitat, la debilitat inicial ens ha fet més perspicaços. Els grups petits d'aquesta cambra s'han fet més grans, els grans més xics. Alguns ho hem entès de seguida, altres no.

Els petits més grans i els grans més petits, això sí que vol dir que la gent vol canvi, però amb un canvi escorat, enormement escorat, tot virat cap a l'esquerra. Mai hi havia hagut, des de 1984, una divisió, una partió de les aigües tan clara en aquesta cambra -74 a 61-, mai. Recordin que en el Parlament anterior sempre érem 68, 67 si era que faltava algú; tothom hi havia de ser, anava d'un vot. No, no, estem parlant d'una gran majoria, Catalunya s'ha pronunciat, tot castigant els partits grans, com diuen vulgarment, i animant els petits, per un corrimet de l'eix de la política catalana que nosaltres i el Parlament de Catalunya i el govern de Catalunya no pot obviar.

Un canvi escorat, tot virat cap a l'esquerra. La debilitat més o menys accentuada que els ciutadans de Catalunya han imposat a tots els grups del Parlament, sense excepció, a uns per minva de vots, a altres perquè per molt augment que hagin tingut encara no són a l'alçada dels dos grups dominants; aquesta debilitat relativa ens ha obligat, a nosaltres, dintre de l'esquerra a aproximar-nos, i sospito que ens hauria d'obligar a tots a aproximar-nos en aquelles qüestions essencials. La dreta no ha sabut, no ha pogut, ha estat justament la seva interessada amistat del mandat anterior, orfe de resul-

tats, la que ha creat, almenys per ara, un distanciament aparent, ja previsible durant la campanya electoral, vull dir dins de les dretes. Però encara que s'ajuntessin les dretes catalanes ara no farien el pes, de lluny. En l'anterior legislatura la dreta guanyava l'esquerra per un. El mal resultat de la seva majoria ha fet que en aquesta l'esquerra guanyi clarament la dreta, 74 a 61, i pugui governar amb més comoditat i menys renúncies, evidentment.

Ni l'Ebre, ni el finançament ni l'estatut s'havien d'haver renunciat mai. Això ens fa inicialment optimistes respecte al marge de confiança obtingut pel catalanisme d'esquerres, però admetem que aquest marge s'haurà de demostrar en els fets i que ha estat l'electorat qui ens hi ha conduït.

La necessitat ens ha obligat a ser virtuoses, sí, confessem-ho, perquè en democràcia la principal virtut és, justament, aquesta capacitat de reconèixer la realitat i el diàleg. Dialogar és cosir les diferències per tal de construir unitats amb les diverses parts. Catalunya és plena de diferències socials, culturals, lingüístiques que esperen, que han esperat durant anys un govern com el nostre, un govern disposat a cicatritzar les fractures econòmiques, disposat a cosir les diferències sentimentals, disposat a teixir la unitat civil del poble català. La força política que deriva del diàleg és més indestructible, fixeuvos, que la força que deriva d'una posició única per sòlida que sembli.

De la reflexió conjunta del pacte entre els diferents, n'ha sortit una força a l'hora potent i malleable que sabrà adaptar-se millor a les necessitats dels barris més problemàtics de Catalunya, perquè hi té una especial sensibilitat, que sabrà ser sensible a la complexitat de les relacions polítiques i econòmiques de Catalunya amb Espanya, que sabrà buscar sortides intel·ligents als reptes difícils però apassionants que el futur ens imposa, la pervivència de la llengua catalana; les necessitats assistencials de les nostres famílies, el futur dels nostres joves, el nostre paper a Europa, la reforma de les nostres relacions amb l'Estat espanyol i la superació dels obstacles que estan frenant la tradicional fermesa de l'economia catalana i de les seves infraestructures; la necessitat de preservar el nostre territori, que sempre ens recorda Raimon Obiols, font de riquesa, marc paisatgístic on projectem les nostres emocions i patim que ha de ser dels nostres néts i besnéts; la necessitat de recuperar l'excel·lència cultural i educativa que ens havia caracteritzat en altres èpoques anteriors, i la voluntat de teixir un sol poble, partint no pas d'una idea abstracta de Catalunya sinó de la variadíssima realitat que és visible als nostres carrers.

De la reflexió conjunta emergeix un catalanisme que vol apellar, no solament als catalans que senten que el cor se'ls inflama davant de les quatre barres, sinó els que durant molts anys s'han mostrat, si no hostils, sí indiferents a aquest sentiment de pertinença.

Totes les idees són vàlides, discutibles, interessants. El nostre catalanisme no és més que l'anterior, però tampoc menys, és simplement distint i, en tant que resultat d'un pacte, d'accents diversos i complementaris.

Expressarem una confiança més decidida en la realitat humana, tan diversa i bulliciosa del país, més que no

pas en les essències que ens arriben del passat. Tal com deia Gabriel Alomar i va repetir Rafael Campalans, ens interessa més el futur dels nostres fills que les dèries dels nostres avantpassats, respectades com són, i ho sabeu.

El catalanisme esdevé sentiment en la mesura que reconeix i valora l'existència d'uns ciutadans que viuen uns problemes i que tenen unes necessitats. El catalanisme esdevé sentiment de comunitat quan dóna resposta i oportunitats, un per un, a tots els seus ciutadans.

Aquest país ara ja comença a ser diferent. Com en el viatge simbòlic d'Ulisses hem anat més lluny i ara hem desembarcat en una illa nova, i això provoca, naturalment, incertesa, la incertesa de la novetat, potser provoca, fins i tot, incomoditats a tots aquells que estaven acostumats al paisatge polític i simbòlic de la illa anterior, però sobretot provoca il·lusió i esperança entre els que hem dialogat per confegir el mapa polític de la illa.

Sóc aquí, benivolguts diputats del Parlament de Catalunya, disposat a inaugurar amb vosaltres, amb vostès, una època brillant de la nostra d'història. No vull, no volem mirar enrere amb ira o amb rancúnia. Demano als que estan temptats de caure en el ressentiment que superin aquesta temptació. El ressentiment és una benzina políticament molt útil perquè és molt excitant, molt estimulants, però és molt perillosa socialment, és un perill que el país no es pot permetre. No volem mirar enrere amb ira o amb rancúnia; volem mirar endavant amb il·lusió, tenim quatre anys per treure tot el suc

de les institucions catalanes i esperem deixar-les millor que no pas eren.

Esperem aconseguir que la vida dels catalans sigui més justa, més amable, que el futur d'aquest país nostre sigui, estigui més assegurat. Esperem contagiar aquesta il·lusió als membres desil·lusionats d'aquesta cambra i, especialment i sobretot, a la ciutadania catalana. Esperem que aquesta etapa sigui profitosa, no volem deixar una petjada singular, no és per això que hem vingut. Volem desvetllar totes les energies d'aquest país, que són moltes, tal com va passar amb Barcelona durant la dècada anterior.

Més lluny, sempre molt més lluny, el país d'aquí a quatre anys serà un altre i, aleshores, haurem arribat a una nova illa, i així anirà fent camí, per tant, Catalunya, com Ulisses cap a Ítaca. Per fer possible aquesta nova i esperançadora etapa del viatge de Catalunya us demano, senyores i senyors diputats, el vot a la meva investidura.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

El president

La sessió es reprendrà demà a les deu del matí.

Se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a les dotze del migdia i cinc minuts.